

ПРОТОКОЛ

София, 08.04.2003 година

Върховният административен съд на Република България - Пето отделение, в съдебно заседание на осми април две хиляди и трета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: АНДРЕЙ ИКОНОМОВ

ЧЛЕНОВЕ: ЗАХАРИНКА ТОДОРОВА, ТАНЯ РАДКОВА

при участието на секретаря Мадлен Дукова и с участието на прокурора Надежда Дойчинова сложи на разглеждане дело № 1524 по описа за 2003 година, докладвано от съдията ТАНЯ РАДКОВА

На поименното повикване и след спазване разпоредбата на чл.107 от ГПК на второ четене:

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ: Христо Станев Христов редовно призован, се явява лично и с АДВ.КАШЪМОВ.

ОТВЕТНИКЪТ: Министъра на вътрешните работи редовно призован, не се явява и не изпраща процесуален представител.

От същия е постъпило писмо рег. № I-3795/17.03.03 г., ведно с копие от заявление вх. № 2291/15.10.02 г. на жалбоподателя до министъра и отговор на искането на жалбоподателя рег. № I-14449/04.12.02 година.

Междувременно се явява ЮРК.РАНГЕЛОВ, процесуален представител на ответника.

АДВ.КАШЪМОВ: Да се даде ход на делото.

ЮРК.РАНГЕЛОВ: Да се даде ход на делото.

ПРОКУРОРЪТ: Да се даде ход на делото.

ВЪРХОВНИЯТ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД намира, че не са налице процесуални пречки за даване ход на делото, с оглед на което

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО И ГО ДОКЛАДВА:

АДВ.КАШЪМОВ: Поддържам жалбата. Моля да приемете представените по делото доказателства. Представям и моля да приемете писмени доказателства, под опис. Към тях са приложени Инstrukция № I-113/24.06.2002 г., която не е обнародвана, данни относно съществуването на литерни дела, както и данни свързани със заявлението и разрешението за достъп до информация.

Жалб.ХРИСТОВ: Получих копие от писмо рег. № I-14449/04.12.2002 г. на министъра на вътрешните работи на 05.12.2002 г., след подаването на жалбата в съда.

АДВ.КАШЪМОВ: Моля делото да продължи при условията на чл. 14 от ЗАП, като моля да се произнесете по мълчаливия и изричен отказ на министъра на вътрешните работи.

ЮРК.РАНГЕЛОВ: Оспорвам жалбата.

Моля да прекратите производството по делото на основание чл. 20, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 5 от ЗВАС, поради липса на индивидуален административен акт по смисъла на чл. 2 от ЗАП, подлежащ на обжалване. Не е налице мълчалив отказ от страна на министъра на вътрешните работи, тъй като Министерството не разполага с информацията, свързана със заявеното от жалбоподателя искане. Министърът на вътрешните работи е уведомил жалбоподателят по чл. 33 от ЗДОИ.

Моля да оставите жалбата без разглеждане като недопустима, поради липса на правен интерес от страна на жалбоподателя за обжалване, тъй като интересът му е удовлетворен по чл. 33 от ЗДОИ. Ако констатирате мълчалив отказ, то моля да отхвърлите жалбата като неоснователна, тъй като по реда на чл. 33 от ЗДОИ отказът е основателен.

Литерни дела е специфичен термин, чието значение и аз не зная.

АДВ.КАШЪМОВ: Литерни дела е термин, който се е използвал от Държавна сигурност. Делата за оперативна разработка са завеждани спрямо определено физическо лице, а това са дела, които са изготвени от органите на Държавната сигурност и касаят дейността на лицето в учрежденията, конкретно в тези радиостанции. Тези дела съдържат данни за работата на лицето там, за дейността на самите радиостанции и за тяхната структура и работа.

ЮРК.РАНГЕЛОВ: Литерни дела мисля, че съществува като термин, но не мога да твърдя със сигурност.

Нямам доказателствени искания и няма да соча други доказателства.

АДВ.КАШЪМОВ: Нямаме искания за доказателства и други такива няма да сочим.

ПО ДОКАЗАТЕЛСТВАТА, СЪДЪТ

О П Р Е Д Е Л И:

ПРИЕМА и ПРИЛАГА представените с жалбата, с административната преписка, постъпилите от ответника с писмо рег. № I-3795/17.03.03 г. и днес представените от жалбоподателя писмени доказателства.

ДАВА ХОД ПО СЪЩЕСТВО:

АДВ.КАШЪМОВ: Моля да отмените, както мълчаливия, така и последвалия изричен отказ на министъра на вътрешните работи като незаконосъобразни. Поисканата информация е обществена по ЗДОИ и може да бъде отказан достъп до нея само в предвидените в закона предпоставки. Жалбоподателят е поискал информация за така наречените литерни дела. Това се установява от доказателствата по делото и това е когато действаше Закона за бившите документи. Копията от документите по делото установяват наличието на термина, а също така е видно и от страниците на книгата, която е била отпечатана. Най-съществената предпоставка за незаконосъобразност е следната: С Инструкцията, която е

представена по делото министърът без да е овластен за това, се е самоовластил да уреди правото на гражданите до определена категория, като въведе по същество допълни ограничения, извън ограниченията, уредени в ЗДОИ. В тази връзка е изричния отказ на министъра, в който се казва: че във връзка с темата на проучването такива материали не били открити. Жалбоподателят е поискал достъп за проучване на литературните дела във връзка с проучване на материали, свързани с българския писател Георги Марков. Жалбоподателят е публикувал редица статии на тази тема във в-к "Демокрация". Документите доверителят ми е поискал да получи лично. Темата, плана и целта на изследването са посочени в чл. 9, т. 1 от Инструкцията. От тук не следва, че министърът и неговата администрация следва да проучат има ли такива дела или не. Така че в този изричен отказ по същество е направено изместване, а това има ли информация, която да интересува жалбоподателят и в каква степен, това е въпрос на преценката на самия жалбоподател, след като бъде допуснат да проучи и разбере има ли такава информация. Ако той се увери, че няма информация за Георги Марков, това също е информация.

Във връзка с евентуален аргумент, че се касае за класифицирана информация, аз искам да се позова на ваше решение № 974/05.02.03 г. по адм.д. № 11111/02 г. на ВАС. В случая е отказано едно предварително ниво, без изобщо ответникът да е направил преценка дали конкретните документи са класифицирани или не. Такава преценка органът не е направил, поради което отказът се явява незаконосъобразен и на това основание. С оглед на което моля да бъде отменен отказът като незаконосъобразен. Моля инцидентно да бъдат признати за незаконни текстовете на чл. 9 от Инструкцията, която е представена по делото и която се твърди от ответника, че представлява правно основание за въвеждане на ограничение за достъп до информация. Моля да ми дадете възможност да представя писмени бележки.

ЮРК.РАНГЕЛОВ: Моля да оставите без разглеждане жалбата като недопустима и да прекратите производството по делото на основание чл. 20, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 5 от ЗВАС, поради липса на индивидуален административен акт по смисъла на чл. 2 от ЗАП, подлежат на съдебен контрол за законосъобразност.

Ако сметете, че е налице мълчалив отказ от страна на министъра на вътрешните работи и не е налице отпадане на правния интерес на жалбоподателя, то при наличие на хипотезата на чл. 33 от ЗДОИ, отказът е законосъобразен. Подробни съображения съм изложил в писмени бележки, които представям.

ПРОКУРОРЪТ: От представеното по делото фотокопие от писмо рег. № I-14449/04.12.02 г., е видно че има отговор до жалбоподателя, подписано от министъра на вътрешните работи Петканов, с което го уведомяват, че след извършената проверка не се съхраняват в ДИА - МВР архивни документи по "дейността на Георги Марков в чуждестранните радиостанции и посечените литературни дела на "Би Би Си", "Свободна Европа" и "Дойче веле"". Ето защо считам, че не е налице хипотезата на мълчалив отказ.

Атакуваното писмо има характера на административен акт, подлежащ на съдебен контрол. При тази хипотеза жалбата е допустима, но неоснователна.

Не са налице доказателства, които да установяват, че исканата информация е налице. След като не може да се направи годен правен извод, че тя съществува, т.е. жалбата е неоснователна, а изричният отказ - законосъобразен.

РЕПЛИКА Жалб.ХРИСТОВ: Ако исках министърът на вътрешните работи да ми отговори по този начин щях да подам молба дали в архива се съдържа такава информация. Аз съм подал документи по чл. 4 от Инструкция № I-113/24.06.2002 г. за достъп до информация. Този член изрично указва, че има достъп до документи за проучвателна дейност. Аз не искам от министъра да ми отговори дали документите ги има вътре. Аз искам да прочета този архив и да установя дали съществува такава информация. Аз се занимавам със случая от 4 - 5 години. С този отговор се ограничава правото на всички граждани. Предлагаме доста солидни аргументи в тази насока. Моля да се произнесете като отмените този отговор на министъра на вътрешните работи и ми се даде възможност да проуча този архив. С подобен отговор самият министър изразява една субективна позиция. Аз съм поискал въпросните литерни дела за да направя своето проучване.

ВЪРХОВНИЯТ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД счете делото за изяснено и обяви, че ще се произнесе със съдебен акт след съвещание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

СЕКРЕТАР: